

Andreu Ripoll i Muntaner

Andreu Ripoll va néixer a Barcelona i de molt petit tornà a Mallorca, d'on provenia la seva família. És Doctor Enginyer Politècnic, Diplomant en Investigació Operativa (Universitat Complutense de Madrid) i en Tècniques d'Investigació de l'Espai (Goddard Space Flight Center, Estats Units).

La seva experiència en el camp de la investigació de l'Espai abraça uns 40 anys durant els quals ha participat en programes tripulats de la NASA (National Aeronautics and Space Administration), com ara l'Apol·lo, amb el qual l'home va arribar a la Lluna per primera vegada, Skylab, primer laboratori espacial americà, i Apol·lo-Sojuz, primer programa de col·laboració entre els Estats Units i Rússia. En programes no tripulats la seva experiència també és molt extensa: programes d'investigació del Cosmos, d'observació de la Terra i de telecomunicacions.

A l'any 1975, com a membre de la recent creada ESA (European Space Agency), va ser l'encarregat de la construcció de l'Estació de Seguiment de Satèl·lits de Villafranca del Castillo (Madrid), que va dirigir durant 13 anys, estació des de la qual es feia el control del primer telescopi espacial, IUE (precursor del HST, Hubble Space Telescope). Per aquest centre varen passar astrofísics de més de 20 països i molts físics espanyols varen realitzar-hi les seves tesis doctorals amb les dades obtingudes de l'espai. Altres programes importants en què va participar foren el de raigs X, EXOSAT, el primer de comunicacions amb mòbils marítims, MARECS, i també el programa d'investigació global de l'atmosfera des de l'espai, GARP (Global Atmospheric Research Program). A l'any 1988 la ESA va encarregar-li la creació del centre EAC (European Astronaut Centre) a Colònia, Alemanya, centre del qual va ser el primer director. En aquest centre se seleccionen, es formen, preparen les missions i passen els controls mèdics tots els astronautes europeus, com ara l'espanyol Pedro Duque.

La seva activitat professional i investigadora durant aquests anys ha estat extensa. En col·laboració amb institucions nacionals i estrangeres participà en la promoció i disseny d'instruments científics per a satèl·lits artificials, estudis de factibilitat de satèl·lits de comunicacions, assessorament d'institucions i universitats i també, essent membre d'un grup de científics i enginyers espanyols, contribuí molt activament en el disseny i promoció del primer Plan Nacional del Espacio, el qual íntegrament formà part del Plan Nacional de Investigación y Desarrollo.

És autor de més de 60 publicacions científiques i tècniques i també d'un considerable nombre d'articles de divulgació a diaris com *El País*, *La Vanguardia*, *ABC*, *El Mundo*, etc. És autor de *Una mirada al espacio*, Director Científic del *Gran Atlas del Espacio* i coautor de *The Cambridge Encyclopedia of Space*. Ha estat membre del consell de redacció de diverses revistes científiques. Ha participat en múltiples congressos internacionals en els que ha presentat comunicacions, presidit comitès, pronunciat conferències i fins i tot ha organitzat alguns d'aquests congressos. També ha impartit nombroses conferències a Espanya, diversos països d'Europa, Estats Units, Rússia i països d'Amèrica Llatina.

Ha estat membre del Comité de Grandes Instalaciones Científicas del Ministerio de Educación y Ciencia, del Consell Rector de l'Institut Nacional de Tècnica Aeroespacial (INTA), de l'empresa TECNOLÓGICA, del Grupo de Revisión del Gran Telescopio de Canarias; patró de la Fundació Empresa i Ciència de Barcelona; president de la Fundació Balear per a la Prevenció de Riscos i delegat espanyol en el Megascience Forum i en el Global Science Forum de la organització mundial OCDE. Fou assessor en temes de l'espai de la Universitat Autònoma de Barcelona, del Conseller de Recerca i Universitats de la Generalitat de Catalunya i també de la Associació BAiE (Barcelona Aeronàutica i de l'Espai). Ha estat membre de la American Association for Advancement of Science (AAAS) i ho és actualment de la Planetary Society, ambdues dels Estats Units.

Ha rebut diverses condecoracions: Certificate of Apollo XI i el ASTP Award, per la missió Apol·lo-Sojuz, atorgats per la NASA; el Global Weather Experiment 1978-1979 Award de la NOAA i el IUE Participation Award atorgat per la ESA. El Govern de les Illes Balears li va concedir el Premi Ramon Llull de las Ciències; la Generalitat de Catalunya la Medalla Narcís Monturiol al Mèrit Científic i Tecnològic i recentment el Consell Insular de Mallorca li ha concedit la Medalla d'Or de l'any 2010.

Ha estat membre del jurat del premi Príncep de Astúries i del jurat dels ISTPrize, premi a les empreses europees més destacades en innovacions sobre noves tecnologies informàtiques que concedeix anualment la Comissió Europea.

És acadèmic numerari de la International Academy of Astronautics, acadèmic numerari de la Real Academia de Ingeniería d'Espanya, de la que ha estat vicepresident, acadèmic corresponent de la Real Acadèmia de Medicina de les Illes Balears i acadèmic no resident de la Academia de Engenharia de Portugal.

Un asteroide del Cinturó Principal, descobert per l'Observatori Astronòmic de Mallorca, ha estat batejat per la International Astronomical Union amb el seu nom: 228133 Ripoll.

Per a saber-ne més

Rayó González, M. (2008). *Què volies ser quan eres petit?* Promomallorca Edicions.